

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tad-9 ta' Frar, 2007

Appell Kriminali Numru. 353/2006

Il-Pulizija

v.

Tony Armando Zahra

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Tony Armando Zahra talli f'dawn il-Gzejjer fil-5 ta' Novembru 2006 naqas milli jhares il-kundizzjonijiet imposti fuqu mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) mill-Magistrat Dr. L. Quintano, LL.D. fid-digriet taghha ta' nhar-it 13 ta' April 2006 li bih tat il-helsien mill-arrest taht garanzija.

Il-Qorti giet mitluba sabiex barra milli tapplika l-piena stabbilita mil-ligi, tirrevoka l-beeneficju tal-helsien mill-arrest moghti lil Tony Armando Zahra u tordna l-arrest mill-gdid ta' l-istess Tony Armando Zahra;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-6 ta' Novembru 2006 li permezz taghha dik il-Qorti sabet lill-imsemmi Tony Armando Zahra hati ta' l-imputazzjoni migjuba kontra tieghu u, wara li rat l-artikolu 579(2)(3) tal-Kap. 9, ikkundannatu ghal xahar prigunerija u ordnat ir-revoka tal-helsien mill-arrest u l-arrest mill-gdid tal-persuna;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-istess Tony Armando Zahra pprezentat fl-14 ta' Novembru 2006 li permezz tieghu talab li din il-Qorti tirrevoka s-sentenza appellata u tilliberah minn kull htija u piena;

Rat l-ewwel aggravju ta' l-appellant fis-sens illi l-artikolu 579(2) tal-Kodici Kriminali huwa inkompatibbli ma' l-artikolu 5(3) u l-artikolu 6(3) tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u t-talba tieghu sabiex issir riferenza kostituzzjonali lill-Prim'Awla tal-Qorti Civili;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Din hija sentenza dwar l-ewwel aggravju sollevat mill-appellant fejn qiegħed jallega l-inkompatibilita` ta' l-artikolu 579(2) tal-Kodici Kriminali ma' l-artikolu 5(3) u l-artikolu 6(3) tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem. L-appellant jghid testwalment hekk:

“... meta huwa nghata l-liberta` provvizorja, ma kienx qed jinghata beneficcju jew rigal revokabbli. Kien qed jinheles ghaliex, għall-inqas s'issa, skond il-ligi u l-Kostituzzjoni kien għadu present innocenti u sakemm ikun hemm sentenza definittiva ta' kundanna, huwa strapp li hu jinzamm taht arrest. Fi ftit kliem huwa nghata l-liberta`, li hu dritt fundamentali, u d-dritt tieghu ma jistax ikun l-element kostitutiv ta' reat.

Il-Konvenzjoni Ewropea fl-artikolu 5(3) taghha, tnizzel fost id-drittijiet fundamentali li persuna arrestata 'shall be

entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. Release may be conditioned by guarantees to appear for trial'.

Illi l-kundizzjonijiet ghalhekk li jkunu mposti ghandhom ikunu strettament biex jiggarrantixxu li hu jidher ghall-process. Meta ma jkunx hemm htiega aktar ta' l-arrest minhabba li ma jkunx hemm biza' ta' intralc tal-provi, il-persuna ghandha dritt lit kun mehlusa. Letelier v. France u Labita v. Italy tal-Qorti Ewropea jtkellmu car dwar dan.

Ir-reat il-gdid taht l-artikolu 579(2) tal-Kodici Kriminali li d-dritt jaghmlu reat, u meta dak li jigri ma jkollux x'jaqşam mal-process u d-dehra ghall-process, jivvjola d-dritt tal-liberta` sancit fl-artikolu 5, u dan ghaliex il-kundizzjoni u l-ksur taghha bl-ebda mod ma jistghu jinghadu li kienu hemm biex jiggarrantixxu li l-imputat bil-liberta` jidher ghall-process.

Iqum l-argument li l-esponenti ffirmu ghall-kundizzjonijiet. Dan hu minnu, imma hawn li qed jigi attackkat huwa jekk l-istess kundizzjonijiet li jkunu saru mhux minnu u huwa ma jkollux ghazla hlief li jaccettahom jew inkella jibqa' miz mum, ma jistax b'daqshekk jinghad li kienu intizi halli jkun assigurat li jidher ghall-process.

Illi fuq kollox li l-ksur isir reat, certament imur kontra l-kelma u l-ispirtu ta' l-artikolu 5(3) tal-Konvenzjoni Ewropea. Imur ukoll kontra l-presunzjoni tal-innocenza taht l-artikolu 6(3) ta' l-istess Konvenzjoni, ghaliex biex jigu mposti kundizzjonijiet bhal dawk, ifisser li jkun present hati ta' l-ewwel reat, u jkun hemm bzonn mizuri preventivi li jaqfluh. Il-ksur tal-kundizzjonijiet ikunu reat sussidjarju ghall-ewwel reat li fih hu present hati, salv il-prova kuntrarja ta' l-innocenza tieghu. Dan johrog aktar car meta imputat li jinstab hati tar-reat gdid taht l-artikolu 579(2) tal-Kodici Kriminali u jehel, jigi liberat mill-akkuza principali li fuqha kien inghata l-helsien mill-arrest. Ikun inghata piena fuq kundizzjoni li kienet hemm fuq presunzjoni ta' htija li ma tirrizultax. U din il-kundizzjoni kienet imposta halli tiggarrantixxi li hu jidher ghall-process.

Tajjed li wiehed jghid li l-Kodici Kriminali jaghmilha cara li l-helsien mill-arrest b'kundizzjonijiet hu mahsub halli jassigura li l-imputat jidher ghall-process (art. 574)."

Din il-kwistjoni tqajmet mill-appellant in konnessjoni mat-tielet kondizzjoni kontenuta fid-digriet ta' helsien mill-arrest tat-3 ta' Mejju 2006, cioe` dik li tipprovdi *"Li jirtira gewwa d-dar fejn joqghod mhux izjed tard mit-8.30 ta' fil-ghaxija u ma johrogx minn hemm gew mhux aktar kmieni mit-8.00 ta' filghodu ta' l-ghada"*. Skond l-artikolu 5(3) tal-Konvenzjoni Ewropea ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u Libertajiet Fundamentali, il-helsien waqt pendenza tal-proceduri "jista' jkun taht kundizzjoni ta' garanziji biex jidher ghall-proceduri". Il-kundizzjoni msemmija hija kundizzjoni valida sabiex ikun hemm il-kontroll mehtieg biex jigi assigurat li l-appellant jidher ghall-proceduri peress illi tali mizura tnaqqas il-possibilita` li persuna imputata tallontana ruhha mill-pajjiz jew anke tinheba. Issir referenza wkoll ghal dak li jghidu Harris, O'Boyle u Warbrick fil-ktieb taghhom "Law of the European Convention on Human Rights":

"Article 5(3) can be read as meaning that the only conditions that can be attached to release pending trial are those relating to appearance at trial. However, it would be unsatisfactory if Article 5(3) did not allow any considerations other than appearance at trial to be taken into account when allowing bail. Such an approach might work to a person's disadvantage in that it might prevent his release altogether if, for example, a condition as to the suppression of evidence or the prevention of crime were not permissible."

Kondizzjoni bhal dik in kwistjoni fil-fatt hija legittima anke sabiex tipprevjeni li jigu kommessi reati ohrajn.

Imbaghad, kuntrarjament ghal dak li jghid l-appellant, mhuwiex id-dritt ghall-helsien li l-artikolu 579(2) qieghed jaghmel reat, izda huwa n-nuqqas ta' osservanza ta' xi kondizzjoni jew kondizzjonijiet imposti fid-digriet li permezz tieghu dik il-persuna tkun inghatat il-helsien mill-arrest. Una volta jinghataw dawk il-kundizzjonijiet, kemm-il

Kopja Informali ta' Sentenza

darba l-persuna koncernata taccettahom, trid tosservahom fl-intier tagghom minghajr pregudizzju ghad-dritt taghha li titlob, kif ta' spiss isir, biex ikun hemm xi tibdil fihom. F'dan il-kaz jirrizulta li l-kondizzjonijiet kollha mposti fid-digriet tat-3 ta' Meju 2006 gew accettati mill-appellant li sahsitra ffirmat ghall-obbligu tieghu li joqghod ghall-kondizzjonijiet hemm indikati. Inltre mill-atti ghad-disposizzjoni ta' din il-Qorti ma jirrizultax illi huwa qatt talab li jigu b'xi mod modifikati.

Ir-reat ta' min jikser kundizzjoni tal-helsien mill-arrest ma jista' jinfluwixxi bl-ebda mod fuq il-htija o meno tar-reat jew reati li dwarhom tali persuna tkun originarjament tressqet il-Qorti. Kif inghad, ir-reat kontemplat fl-artikolu 579(2) qieghed jippenalizza agir (jew nuqqas tieghu) li m'ghandu x'jaqsam xejn mar-reat jew reati li wasslu biex jigu mposti l-kundizzjonijiet ta' helsien mill-arrest. Difatti tali allegat ksur jigi trattat fi proceduri separati u distinti.

Konsegwentement l-aggravju ta' l-appellant ma jimmeritax li jigi milqugh.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tiddikjara t-talba ta' l-appellant sabiex issir riferenza kostituzzjonali bhala frivola u vessatorja u ghalhekk tichad it-talba tieghu sabiex issir tali riferenza.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----